

for mig som Røgmænd, at kunne trænge ind i denne Sag. Jeg er desuden af en anden Grund en Modstander af Loven, nemlig fordi jeg ikke kan anerkjende som rigtigt et af de Hovedprinciper, hvorpaa den er baseret, og det naagtet de falske Udtalelser næsten eenstemmigt have været til Fordeel derfor; det omtalte Princip er, som sagt, i mine Tanker urigtigt, og det staaer i væsentlig Forbindelse med det hele Forsvarsvæsenes Kostbarhed. Det har fundet almindeligt Bifald, at Stillingsvæsenet er blevet affattet ved dette Lovforslag. Jeg er ingeniunde nogen Tilhænger af Stillingsvæsenet; jeg anseer det endog for forkasteligt, men derfra og til en saa ubetinget Almindeliggjørelse af Værnepligten som den, hvorpaa det nærværende Forslag er grundet, er der et stort Spring. Jeg kan ikke finde, at det i Fredstid personligt at opfylde sin Værnepligt er nogen større Værd, end at udføre andre Naturalarbejder til Staten; i Krigstid er det visseelig en Værd, men jeg kan ikke anerkjende, at det er det i Fredstid, og denne Almindeliggjørelse af Værnepligten, hvorfra man fra alle Sider er gaaet ud, medfører en meget væsentlig Forøgelse af Statens Udgifter. Hverken naar jeg henseer til demokratisk eller til andre Principer, kan jeg finde nogen Grund, hvorfor man ikke kan fastsætte, hvormed det skal betales til Staten, istedetfor Aftjeningen af Værnepligten. Jeg veed, at jeg staaer temmelig isoleret med denne Anskuelse, men jeg har dog villet udtale den, thi deraf fremgaaer, at jeg er uenig med de Herrer, som af mange andre Grunde stemme imod Loven. — Jeg skal ikke opholde mig ved alle de øvrige Enkeltheder, som vække Tvivl hos mig, f. Ex. Delingen af Hæren, der i mine Tanker vil gjøre Forsvaret af den eneste Deel af Landet, vi efter min Mening ere istand til at forsvare, saa godt som umulig, og flere andre Punkter. — Hvad de to foreliggende Endringsforslag angaaer, vil jeg stemme for det under Lit. h, men min Grund dertil er ikke nogen af dem, som idag ere blevne udviklede. Min Grund er simpelthen den, at jeg naturligvis, da jeg betragter det som et Onde for Landet aarligt at udrede omtrent 2 Millioner Rigsdaler mere til Forsvarsvæsenet, end det efter min For-

mening er nødvendigt og hensigtsmæssigt, ibetmindste maa ønske at see en Tidsgrænse sat for Variigheden af dette Onde. Jeg er derimod aldeles enig med de ærede Herrer, som have udtalt, at vi, hvis Forslaget under h bliver vedtaget, naar vi naae den 31. Marts 1873, ingen Hærplan have. Dette er fuldkommen rigtigt, og de, der troer, at man i saa Fald kunde have Planen af 1842 eller noget Andet at ty til, feile meget, medmindre det udtrykkelig bliver sat ind i denne Lov, at man i saa Tilfælde skulde vende tilbage dertil. I mine Dine staaer Sagen saaledes, at kan man ikke, om dette maatte blive til Lov, inden den 31te Marts 1873 enes om en ny Hærlov, vil man vende tilbage til den Tilstand, som i mine Tanker for Dieblisset allerede i flere Aar factisk har bestaaet, og hvorefter der ikke gives nogen Hærplan; thi naagtet man nu taler om, at man har Armeepleanen af 1842, vil det dog erindres, at det fra mange Sider er erkjendt, at denne Armeeplean er saa gjennemhullet, at den saa at sige ikke eksisterer. Om trent Aar for Aar har man discuteret Hærplanen, hvilket ingeniunde er noget Gode; det er langt fra min Mening at tage denne Tilstand i Forsvar; jeg beklager den som et Onde, som en meget stor Ulempe, og specielt for Hæren vilde jeg ansee det for en meget stor Ulempe, der dog mulig var mere betænkelig for Regjeringen end for Repræsentationen, om man, naar dette Forslag bliver til Lov, ikke inden den 31te Marts 1873 havde vedtaget en ny Hærplan, men det, at man, indtil man enes om den nye Hærplan, maa lade den bestaaende Hær vegetere gjennem de aarlige Finantslove, maa lade den staae hen i Forventning om en ny Plan, er i mine Tanker et mindre Onde, end det vil være at blive ved med en efter min Anskuelse uforholdsmæssig stor Udgift til Landets Forsvarsvæsen. Det er altsaa, fordi jeg foretrækker det mindre Onde for det større, at jeg vil stemme for Forslaget under h. Ifølge min Anskuelse vilde det være consequent, om jeg nu stemte imod Lovens Overgang til 3die Behandling, men jeg gjør det ikke, mine Herrer, fordi jeg kan forudsætte, at Nægtelsen af dens Overgang vilde medføre en Krisis, vilde medføre Forviklinger, som jeg netop paa det nærværende Tidspunkt vilde be-